

Természetvédelmi hírek Baranyából

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Baranya Természeti Értékeiért
Alapítvány közös hírlevele

2021. április

A varjak nem hagyják magukat!

A pécsi és szigetvári fészekleverések és facsonkolások ellenére tovább nőtt a vetési varjak baranyai állománya. A hónap folyamán végzett felmérés során 8 településen 50 fészektelepet találtunk. A varjak fészkelése tavaly óta 12 helyen szűnt meg, viszont 15 helyen alakultak ki új kolóniák. A költő párok számát az előző évi 1451 párral szemben idén 1605 párra becsültük, ami 10,6%-os gyarapodást jelent. Pécsen a fészkelők száma 784 pára tehető, ami 20,2%-kal több, mint tavaly.

A felmérés alkalmával 4 helyen regisztráltunk 100 párnál nagyobb kolóniát. A legtöbb varjú továbbra is a szabadszentkirályi focipálya mellett (209 pár) és a pécsi vásártéren (188 pár) költ.

1. kép: Platánok lomb és varjufészkek nélkül Szigetváron (Fotó: Bank László)

Ismét domináns a sötét változat

A szulimáni római katolikus templom tornyába kihelyezett költőládát idén is macskabaglyok foglalták el. A tojó 4 tojást rakott, de ezekből az egyik terméketlennek bizonyult. A kikelt 3 fióka közül kettő ismét melanisztikus színezetű volt. Ez már a második év, hogy e ritka színváltozat előfordul a költő pár utódainál. Ráadásul a rendellenes színezetű fiókák többségben voltak mindegyik fészekaljban.

2. kép: A szulimáni macskabagoly fészekalj egy záptojással (Fotó: Völgyi Sándor)

Tavaszi gyűrzési eredmények

A Sumonyi Madárvonulás-kutató Állomáson március 14 – április 18. között folyamatosan végeztük a madarak befogását és jelölését a standard hálóállásokban. A járványhelyzet miatt az állomáson csak 2-3 fő tartózkodhatott egyidejűleg, de a betervezett feladatokat így is sikerült maradéktalanul elvégeznünk.

A szeszélyes időjárás azonban szertefoszlatta a nagy fogásba vetett reményeinket. Az ismétlődő hidegfrontok és a csaknem folyamatosan fújó erős, északias szelek alaposan lecsökkentették a fogási lehetőségeket. A hálókat gyakran össze kellett húzni. A téli hétvégi gyűrzések és a tavaszi folyamatos munka során ezért csak 44 madárfaj 1948 példányát fogtuk be. Újonnan gyűrzött madárfaj nem volt. A szezonban jelölt madarak 29,6%-át fogtuk vissza (577 pld.). Ellenőriztünk 290 régi magyar gyűrűs madarat is. Külföldi gyűrűs madár ezúttal nem akadt. Száz példányt elérően az alábbi madárfajokat jelöltük: vörösbegy 423 pld, barátposzáta 329 pld, zöldike 183 pld, tengelic 175 pld, mezei veréb 170 pld, csilpcsalpfüzike 129 pld. A faunisztikai terepbejárások során 137 madárfaj jelenlétét mutattuk ki a tőrendszeren és környékén.

A vércsék sem hagyják magukat!

Két éveadtunk hírt arról, hogy a hajdani pécsi börgyár területén vörös vércsék költenek az egyik épület falából kiálló csőben. Úgy tűnt, hogy jelenlétük senkit sem zavar, de kiderült, hogy az épület tulajdonosa mégis szabadulni akar a madaraktól. A cső nyílását befedette, így a vércsék már nem tudnak költeni benne.

A pár azonban nem hagyta magát! A legutóbbi ellenőrzésünk alkalmával azt láttuk, hogy a cső alatti viszonylag széles párkányon zajlik a költés. A vércsék nem építenek fészket, ezért az ilyen helyeken a pusztára vagy törmelékre rakják le a tojásaikat. Ez problémát nem okoz a költések menetében, de ez a fészkalj így már kevésbé védett az időjárás viszontagságaitól. Ennek ellenére minden remény megvan a vércsék sikeres költésére.

3. kép: A lezárt cső (Fotó: *Harcos Gábor*)

Tettenérés

A hónap folyamán a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság bejelentést kapott arról, hogy Kislippón az egyik tulajdonos leverte a háza faláról a fecskefészkeket. Erre engedélyt nem kért a természetvédelmi hatóságtól. Az esetet szerencsére bizonyítani lehetett, ezért a DDNPI munkatársai a rendőrséggel közösen kivonultak a helyszínre. Az elkövető 15 fészket leverését ismerte be arra hivatkozva, hogy a fészkek zavarták a ház falának lefestésében. Ez azonban nem elfogadható indok még akkor sem, ha a cselekmény a fecskék visszaérkezése előtt következett be, mert a védett madarak fészkeinek eltávolítása hatósági engedélyhez kötött. Az ügyben a hatósági eljárás jelenleg is tart, ami remélhetőleg súlyos szankciókkal végződik.

Békák – túl a mélyponton?

A békák tavaszi mentését idén is a hagyományos helyszíneken, Orfűn és Sikondán szerveztük meg. A sikondai tavaknál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság koordinálásával folyt a munka. Itt a terelőhálók már nem lettek kifeszítve, hanem a kora esti órákban folyamatos járőrözés során gyűjtöttük össze a békákat. A vándorlás időszakában a tavalyihoz hasonló számú békát, összesen 161 példányt mentettünk, ami azonban nem tükrözi a tényleges mennyiségi viszonyokat. A kijárási tilalom miatt ugyanis este 8 óra után a járőrözésre nem volt szükség, mert minimálisra csökkent a járműforgalom. A késő esti órákban ezért már gond nélkül átcammoghattak a varangyok az úttesten. A szaporodni igyekvő békák száma a mentett egyedszámnak akár a többszöröse is lehetett.

Az orfűi tavaknál még kedvezőbben alakult a helyzet. A közlekedési utak mentén kifeszített terelőhálók mögött 1830 békát gyűjtöttünk össze, ami 173,1%-kal több a tavalyinál. Ez bizakodásra ad okot. A korábbi drasztikus állománycsökkenés tehát nem folytatódott, a helyi populáció erősödni látszik.

A békamentések 1995-ös kezdete óta az ideivel együtt már 102.075 példányt mentettünk. Ennyivel járultunk hozzá az állomány túléléséhez.

4. kép: Varangyszerelem az aszfalton (Fotó: Gyetvai Gergely)

Ha Önt eredményeink meggyőzték és egyetért törekvéseinkkel, kérjük, segítse helyi természetvédelmi munkánkat. Támogatását a Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány 11731001-20124953 számú számláján tudjuk fogadni. Elkötelezettségét igazából a természet fogja meghálálni!

Elérhetőségek:

Tel: 72/312-227, mobil: 20/334-4608

E-mail: baranya@mme.hu, baranyamadar@baranyamadar.hu

Honlap: www.baranyamadar.hu

**A hírlevélben foglaltak szabadon terjeszthetők, de a forrást a
„Madártani Egyesület”-re
történő hivatkozással kötelező megjelölni!**